

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (SOCIOLOGY)
EXAMINATION: DECEMBER – 2023

THIRD SEMESTER

Subject: Sociology of Exclusion (SO-304)

Date: 22/12/2023

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1) What is social exclusion? Explain the scope and nature of social exclusion? (20)
- Q. 2) What is the correlation between caste and economic status? (20)
- Q. 3) What kind of reservation has been provided to SCs & STs by the State? (20)
- Q. 4) What is correlation between disability and poverty? (20)
- Q. 5) Social exclusion is an invisible wall- explain? How does it cause ethnic and racial discrimination? (20)
- Q. 6) What are the major aspects of exclusion with reference to Scheduled Tribes in India? (20)
- Q. 7) Independence in old age is a route map to social exclusion-Explain? (20)
- Q. 8) Do you think the Dalit movement in India is in the direction as aspired by Dr.Ambedkar? Debate. (20)
- Q. 9) Explain the characteristics of the social exclusion in India. (20)
- Q.10) **Write Short notes. (Any Two)** (20)
- a) Sexual stereotypes
- b) Racial Discrimination
- c) Social stratification
- d) LGBTQI⁺⁺

मराठी रूपांतर

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

२) सर्व प्रश्नांना समान (२०) गुण आहेत.

- प्र. १) सामाजिक वर्जितता म्हणजे काय? सामाजिक वर्जिततेची व्याप्ती आणि स्वरूप स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. २) जात आणि आर्थिक स्थिती यांचा परस्परसंबंध सांगा. (२०)
- प्र. ३) अनुसूचित जाती-जमातींना कोणत्या प्रकारचे आरक्षण दिले आहे हे स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ४) अपंगत्व आणि गरिबी यांचा सहसंबंध सांगा. (२०)
- प्र. ५) सामाजिक वर्जितता ही एक अदृश्य भिंत आहे- स्पष्ट करा? यामुळे जातीय आणि वांशिक भेदभाव कसा होतो? (२०)
- प्र. ६) भारतातील अनुसूचित जमातींच्या संदर्भात वर्जिततेचे (वगळणे) प्रमुख पैलू कोणते आहेत? (२०)
- प्र. ७) वृद्धावस्थेतील स्वातंत्र्य हे सामाजिक वर्जिततेचा एक मार्ग नकाशा आहे, स्पष्ट करा? (२०)
- प्र. ८) भारतातील दलित चळवळ डॉ.आंबेडकरांच्या आकांक्षेचा परिपाक आहे असे तुम्हाला वाटते का? वादविवाद करा. (२०)
- प्र. ९) भारतातील सामाजिक वर्जितता/ वंचिततेची प्रमुख वैशिष्ट्ये सांगा. (२०)
- प्र. १०) **थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)** (२०)
- अ) लैंगिक गैरसमजुत
- ब) वांशिक भेदभाव
- क) सामाजिक स्तरीकरण
- ड) समलैंगिकता